

معنای آیه «به پدر و مادر تان نیکی کنید» را از امام صادق(ع) پرسیدم، فرمودند: نیکی به پدر و مادر این است که رفتارت را با آنها نیکوکنی و مجبورشان نکنی چیزی را که نیاز دارند، از تو بخواهند (یعنی قبل از درخواست آنان، نیازشان را بطرف کنی).

حکمت

ابی ولاد

بخارائی، وارج، ۷۹، ص

حقوق خانواده در نگاه امام سجاد(ع)

حق مادر بر فرزند

هر کدام از اعضای خانواده نسبت به یکدیگر حقوق و مسئولیت‌هایی دارند. در این میان جایگاه و حقوق پدر و مادر از سایر اعضای خانواده بالاتر است.

سیدالساجدین درباره حق مادر بر فرزند می‌فرماید: حق مادرت این است که بدانی او تو را چنان در رحم خویش نگهداشت و پرورش داده که کس دیگری را به آن گونه برنگیرد و از میوه دل خود تو را چنان تغذیه کرده که هیچ‌کس دیگری را آن‌گونه غذا ندهد. مادرت به راستی تو را بگوش، چشم، دست، پا، پوست و تمام اعضا و جوارحش با خوشروی و دلشادی نگهداری کرده و هر نگاری و درد و سختی و نگرانی دوران بارداری را تحمل کرده، چنان که دست تجاوز آفات و بلا از تو دور ساخته و تو را بزمین نهاده است.

مادرت خشنود بوده که تو سیر باشی و او خودش گرسنه ماند و تو لیاس بر تن داشته باشی و او برهنه باشد و تو را سیراب سازد و خودش

علی حسنی
چاردیواری

تشنه ماند و تو را در سایه قرار دهد و خودش زیرآفتاب به سربرد و با بیچارگی خود تو را نعمت دهد و بای خوابی خود به تو لذت خواب را چشاند و شکمش ظرف وجود تو بوده و دامنش پرورشگاه تو و جانش نگهداشت بوده است.

سرد و گرم دنیا را برای تو و به خاطر تو چشیده است، پس برای قدرشناصی از این همه ایثار و از خودگذشتگی او را سپاسگزار باش و جز بایاری و توفیق خداوند نخواهی تو انسانست این همه را قدردانی کنی.

عاطفه وحدت اساس زندگی خانوادگی

از نگاه اسلام خانواده مقدس‌ترین نهاد است و بر همین اساس هم می‌توان توصیه‌ها و نگاه اسلامی به خانواده را متعالی‌ترین نوع نگاه به این نهاد مقدس دانست و روان‌شناسی اسلامی در تنظیم روابط خانوادگی را بی‌بدیل به شمار آورد. همچنان که از نگاه استاد شهید مرتضی مطهری، اسلام در روان‌شناسی خانوادگی اعجاز‌کرده است. استاد در توضیح و اثبات این مدعای، به مقایسه میان دو طرز فکر اسلامی و غربی درباره خانواده می‌پردازد. استاد مطهری می‌گوید: «به عقیده ما اساس و ماهیت زندگی خانوادگی شرکت و مالکیت نیست، بلکه وحدت است. خلقت، طرح این مطلب را به این شکل ریخته که دو موجود در شکل وضع مختلف به صورت دوقطب مثبت و منفی یکدیگر را جذب کنند و حدت به وجود آورند نه شرکتی قراردادی». این در حالی است که در نگاه غربی خانواده به منزله یک شرکت تلقی می‌شود. در چنین دیدگاهی انگار زن و مرد با یکدیگر قرارداد همکاری می‌بنندند و بدیهی است در چنین حالتی حقوق و تکالیف و مجازات‌ها و تربیت‌ها مشابه با سایر نهادها و مؤسسات اجتماعی شکل می‌گیرد و عواطف و احساسات در آن نقش کمتری دارد. به همین دلیل است که در جهان متعدد امروز بسیاری از وظایف و حقوق خانوادگی به دولت‌ها، پانسیون‌ها، کودکستان‌ها و... سپرده شده است.

وقتی زن و مرد درون خانواده به متابه دو همکاریا حتی رقیب باشند، هر کدام می‌کوشند تا حق و حقوق و سهم خود را از این همکاری مشترک دریافت کند. در نگاه اسلام امازن و مرد مکمل هم‌دیگر هستند نه همکار و ساختار خانواده بر مبنای محبت و عاطفه شکل می‌گیرد و اصلاح‌شیوه یک شرکت یا یک کارگاه نیست. به بیان دیگر در نگاه اسلامی خانواده یک واحد و ترکیب طبیعی است و زن و شوهر مکمل وجود یکدیگرند. بنابراین رقابت و سهم خواهی در چنین ساختاری معنا و مفهوم ندارد. چون زن و شوهر، به هم‌دیگر احتیاج دارند و آنچه آنها را به هم پیوند می‌دهد، عاطفه و محبت است.

مطابق این دیدگاه، راه حل مشکل زن و مرد در خانواده، اعلام تشابه و تساوی حقوق آنها نیست، بلکه کوشش در راه تلطیف عواطف و رفع جهالت و تلاش در راه قدرشناصی زن و مرد از یکدیگر است.

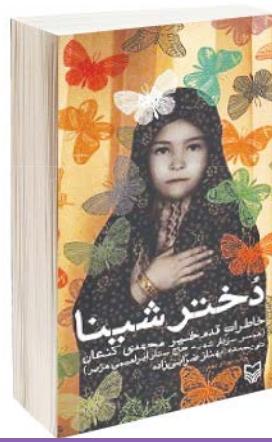
عاشقانه‌ای از دوران جنگ

دیگر همسران شهدادست پیدا می‌کنند. قدم خیرخانم ابتدامخالف اتفاقی شدن شوهرش بود، ضعیف بود و نازپرورده و جذابیت این داستان در سیر قوی شدن این دختر بود، این که بادلگرمی ای که به همسرش داد او را برای جهاد و دفاع از انقلاب آماده کرد. این کتاب ۲۶۳ صفحه و ۱۹۱ فصل دارد.

داستان به صورت خاطره‌گویی و بازگویی زندگی قدم خیر است. محوریت داستان خود قدم خیر و مسائل مربوط به او که یک زن خانه‌دار به تمام معناست و نشان می‌دهد چگونه اگر یک زن پشت مردم قرار بگیرد می‌تواند مرد را تا به عرش ببرد.

در بخشی از کتاب صوتی دخترشینا می‌خوانیم: روزهایی که پدرم برای معامله به سفرم رفت، بدترین روزهای عمرم بود. آن قدر گریه می‌کردم و اشک می‌ریختم که چشم‌هایم مثل دو تا کاسه خون می‌شد. پدرم بغلم می‌کرد. تندتند می‌بوسیدم و می‌گفت: «اگرگریه نکنی و دختر خوبی باشی، هر چه بخواهی برایت می‌خرم».

با این وعده و عدها، خام می‌شدم و به رفتن پدر رضایت می‌دادم. تازه آن وقت بود که سفارش‌هایم شروع می‌شد. می‌گفتمن: « حاج آقا عروسک می‌خواهیم؛ از آن عروسک‌هایی که موهای بلند دارند با چشم‌هایم؛ آبی. از آنها که چشم‌هایشان بازو و بسته می‌شود. النگو هم می‌خواهم. برایم دمپایی انگشتی هم بخر. از آن صندل‌های پاشنه‌چوبی که وقتی راه می‌روی تق تقد صد امی‌کنند. بشقاب و قابلمه اسباب بازی هم می‌خواهم.» پدر مرا می‌بوسید و می‌گفت: «می‌خرم. همی‌خرم، فقط تودختر خوبی باش، گریه نکن. برای حاج آقایت بخند. حاج آقا همه چیز برایت می‌خرد».

(دختر شینا) عاشقانه‌ای از دوران جنگ است که بهنار ضرابی را به آن را در قالب یک زمان از زبان قهرمان اصلی داستان یعنی همسر شهید را بیت می‌کند. منبع این کتاب «خطارات قدم خیر محمدی کنعان، همسر سردار شهید حاج ستار ابراهیمی هژیر» که نویسنده آن را گردآوری و به صورت رمان به نگارش درآورده است.

سردار شهید ستار ابراهیمی، یکی از شهیدان والامقام استان همدان بود که در عملیات والفرجه به درجه رفیع شهادت رسید. بهنار ضرابی زاده، رمان دختر شینا را به روایت قدم خیر محمدی، همسر این شهید بر جسته به تصویر کشیده که با وجود از دست دادن همسر خود در ۲۴ سالگی، دیگر ازدواج نکرد و پنج فرزند خود را به تنها بزرگ کرد.

دختر شینا، روایت زندگی دختری نازپرورده است؛ دختری که طوری بار نیامده بود که اهل کار در خانه و به قولی زن زندگی باشد. اهل رفت و روب منزل باشد که آشپزی کند و رخت بشوید و غذا بپزد. دختری که عزیز داردانه پدر و مادرش بود. کسی که تمام دختران روسای شان آرزو داشتند جای او دخترشینا را حاچ آقا بودند.

دختری که خود را خوشبخت ترین دختر بچه دنیا می‌دانست اما پدر و مادرش به خاطر حفظ حریم حیا او را راهی کلاس‌های مختلط مدرسه در آن سال هانگردند. دختری که چون مدرسۀ نرفت، بی‌سواد بود اما باور و ایمانش باشیت بود.

قهرمان اصلی این داستان، هنگام ازدواج تنها ۱۴ سال داشت، اما آرام آرام به این صلبانی همچون

محمد حسینی
چاردیواری